

Kriminaalmenetluse lõpetamise põhistatud määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	08.01.2026, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Irina Tsugart
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	25231501344
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 1, 2, 3
Kahtlustatava nimi (isikukood):	xxx, ik xxx
Kuriteo toimepanemise aeg:	19.05.2021, 05.10.2025

Kahtlustatavale xxx on kriminaalasjas 25231501344 esitatud kahtlustus KarS § 121 lg 2 p 1, 2, 3 (teise inimese tervise kahjustamises ja valu tekitavas kehalises väärkohtlemises, mis on toimepandud lähisuhtes ja korduvalt ning kui on tekitatud tervisekahjustus, mis kestab vähemalt neli nädalat) järgi kvalifitseeritavate kuritegude toimepanemises.

Prokurör, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet ning asjaolu, et tegemist on korduva vägivallaga on jõudnud järeldusele, et antud juhul on võimalik ja põhjendatud lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). xxx teod kvalifitseeruvad KarS § 121 lg 2 p 1, 2, 3 järgi, mille eest on ette nähtud karistusena rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. Tegemist on teise astme kuritegudega (KarS § 4 lg 3).

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust.

Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad.

Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõõdukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama muuhulgas seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

Järgnevalt peatub prokurör asjaoludel, mida arvestab seisukoha kujundamisel kriminaalasja lahendamisel.

Prokurör suhtles korduvalt kriminaalasjas kannatanu xxx. Lisaks kohtueelses menetluses antud ütlustele selgitas kannatanu, et menetlusosalised on ära leppinud. Nad on koos elanud üle 25 aasta ja need kaks juhtumit on olnud ainukesed pika kooselu jooksul. Kannatanu sõnul töötab xxx välismaal ning homme-ülehomme peab ka ära sõitma. Kodus on olukord rahulik. Xxx ei soovi xxx karistamist kriminaalkorras. Kannatanu hinnangul uue vägivalla riski hetkel ei ole.

Üldpreveniivsetel eesmärkidel ei ole ilmtingimata vajalik kahtlustatava karistamine kriminaalkorras. Kahtlustataval xxx on üks kehtiv kriminaalkaristus KarS § 424 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises. Kuritegu oli toime pandud aastal 2022. Hetkel on menetluses kaks kuriteoepisoodi, millest varasem oli toime pandud rohkem kui 4,5 aastat tagasi. Kindlasti tuleb arvesse võtta tagajärge, mida on xxx tekitanud oma endisele abikaasale, kuid hinnates kuriteoepisoodide asjaolusid, kahtlustatava süü suurust ja ka seda, et varasem juhtum on mõne kuu pärast aegumas, ei mõjuta kriminaalasja lõpetamine negatiivselt ühiskonna usku kehtivasse õigusesse – xxx kuulati üle, kohtueelne menetlus on lõpule viidud ning kriminaalasjas teeb otsustuse prokuratuur.

Eripreveniivset mõju omab prokuröri hinnangul xxx määratud kohustus. Kahtlustatav on nõus pöörduma psühhiaatri poole, selgitamaks välja võimalikku alkoholisõltuvust ning vajadusel alluda ravile. Arvestades kannatanu väljendatut, et kõik lahkarvamused tekivad, kui xxx hakkab kuritarvitama alkoholi, on määratud kohustus piisav vahend tagamaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest.

08.01.2026 toimunud kohtumisel prokuratuuris väljendas xxx kahetsust tekkinud olukordade osas. Samuti lisas, et töötab viimasel ajal Rootsis ja täna-homme peab ka ära sõitma. Töö kestab 1-1,5 kuud, siis tuleb Eestisse tagasi ca kaheks nädalaks. Kahtlustatav esitas taotluse kriminaalmenetluse lõpetamiseks KrMS 202 alusel. Samuti kinnitas ta valmisolekust täita kohustust.

Kõike eeltoodut arvestades leiab prokurör, et oportuuniteediprintsiibi rakendamine xxx suhtes on võimalik ja ei ole ilmtingimata vajalik tema karistamine kriminaalkorras. Prokuröri hinnangul on riik täitnud talle antud karistuslikke volitusi piisavalt, xxx suhtes kohaldatakse KrMS § 202 lg 2 alusel määratud kohustused, antakse võimalus teha oma tegudest järeldusi, täita kohustusi ja jätkata õiguskuulekat käitumist.

xxx on selgitatud, et kui tema ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25231501344 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: **xxx (tel: xxx, e-post: xxx) on kohustatud**

2.1. maksma menetluskulud summas 155 eurot tähtajaga 08.05.2026 – KrMS § 202 lg 2 p 1 alusel.

2.2. pöörduma psühhiaatri vastuvõtule eesmärgiga tuvastada alkoholisõltuvus ning vajadusel alluda vastavale ravile. Ravi saamiseks tuleb pöörduda Wismari Haigla AS psühhiaatriaiglasse (Wismari 15, Tallinn tel 6621068) või Põhja-Eesti Regionaalhaigla psühhiaatriakliinikusse (tel 617 2644, seewald.reg@regionaalhaigla.ee, Paldiski mnt 52, Tallinn) - KrMS § 202 lg 2 p 4 alusel.

xxx kohustub teavitama kohustuse täitmisest prokuröri Irina Tsugart kirjalikult e-posti aadressil irina.tsugart@prokuratuur.ee või telefoni teel hiljemalt 08.05.2026.

3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendeid ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendeid ei ole kohaldatud.

4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: puuduvad.

5. ABIS-i ja RSBR-i registritesse edastatud andmeid ei kustutata.

6. Kriminaalmenetluse kulud: isiku kohtuarstliku ekspertiisi (ekspertiisiakt 25E-AOI00377-01) teostamise kulud summas 155 eurot.

7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 on käesoleva määruse koopia saadetakse kannatanule xxx. Kahtlustatavale xxx antakse määruse koopia allkirja vastu.

8. Kui kannatanu on pöördunud tervishoiuteenuse osutaja poole, teavitatakse sellest asjaolust ning kriminaalmenetluse lõpetamise määrusest Tervisekassat, kellel on õigus kahtlustatavalt välja nõuda kannatanu meditsiinilise abiga seotud kulud.

9. Kannatanul on õigus:

- tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja 4, Tallinn (vastavalt KrMS § 206 lg 3);

- taotleda kümne päeva jooksul kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab;

- esitada kaebus Riigiprokuratuurile põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul (vastavalt KrMS § 207 lg 3).

10. Toimingus osaleb tõlk, kes on KrMS § 161 lõike 6 kohaselt kohustatud tõlkima kõik menetlustoimingusse puutuva täpselt ja täielikult ning hoidma saladuses talle tõlkimisel teatavaks saanud andmeid. Teda on hoiatatud, et oma ülesannetest alusetu keeldumise ja teadvalt valesti tõlkimise eest vastutab ta KarS § de 318 ja 321 järgi.